

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**De vita Francisci Xaverii, qui primus e Societate Jesu in
Indiam & Japoniam Evangelium invexit - Cod.
Ettenheim-Münster 188**

Torsellini, Orazio

[S.I.], nach 1607

Caput XII.

[urn:nbn:de:bsz:31-115990](#)

leatum curatus, reformatus, comiter: et finit Regem sibi uenienti, Deum precebat, cuius gratiae tantum sibi hunc habebat, sub his ubi Diuina misericordia impetrabat, quod non veniret. Regem sibi captebat in vita, ac deum mortalitate amitti in omnem operitatem perfundit. Ad ultimum Regem Transito reganti abeundi potest. Paterem fecit, enire eum precatus, ut subinde re interciperet. Christiana mystoria celatione. Si uel annuis Hauerit, ad templo Regem, latto be nigrorum vulnus, appropiti uite partualem sua ma leu illi offert, rogans: ut pueret: nec ille, ut Regis offert, Ximone uerem geret, abmit. At nunc arduus est tempus, Lurulant qui Lancium circumfectorat, ingenuus pariter prouulnere uenit, grates agenter regi, quid tam insigni honore Patrem iuvantis Ben tis afficit.

Regem et pupulum Christianis
Mysteij imbut, Bonitatem
audaciam frangit.

Cap. XII.

Sexto quadragesimo die Francius in urbe Regi versatur est, summa opere in salutem institutioneque degonarum incumbens. Principia caru erat, Regis omnium imbuente Christianis mysteij institutiisque Igitur cum sibi tam ante conuentione denavit, ut per id tempus Bonitorum nemini audierit patet et Regem. Quippe ingenus illum pudor incerserat fabitorum, qua auxiliis ac magistris Bonitatem ad miserit. Ego Lançij suarum multa uita exiit, Regem suarum amores ac deliciis suas ejerit domus, paucum in opiam contra Bonitorum principia benigni sub sedare ac fovere uexit. Subiude ad arrigendos populi moner uetus, infestorum iudicem facilius illis ueris uiratum, alioquin multa uictoria ac flagitia Bonitatis auxiliis, in ueris induit, paulotum ier

Regem suarum
Lançij corri
git et ha
putnam in
tia.

Francisii Kauerei

acerrimis legio[n]i prohibet. Kauerius uetus
hominem collo septum sibi Superum dono mis-
sum, suscipere: ilium ruramq[ue] uuln[us] in illa ore
tangunt in speculo curta flagitiu[m], q[ui]libet Bon-
fiorum horribil animum suum contaminaverat, ne
recundans se intus habitans: itaque p[ro]p[ter]a pro
pe e[st]a, ut Lorot Chilbianus. Nec uero Francisus
ita Regi aderat, ut proprie deinceps se[nt]i sui ini-
mico plebi, brevi coniunctione bocca obte-
lici partem. Lusitani uia uana p[ro]p[ter] ocarum
foliis ab illo inferebant horam ad p[re]ia colloquu[m]

Cibi imme-
diorum inuenit
mor inuenit
hominum sa-
ter quid seru[n]dum fe-
cine rogauit, ne se angueam ad prandium cep-
tarent, neque de die, quando numerarent inven-
ir; ingentem sibi molestiam, si secus faciem
paratur: Kimirum suor[um] epulas, quibus uniu[er]se
delectaretur, sic iurolunatalem amicorum: nu-
laigne suar[um] delicias e[st]e maiores, quam uel uniu[er]-
p[ro]p[ter] Japonis Christi re aggregant[ur] salutem. Ne-
p[ro]p[ter] eis uidi tati dilecta p[ro]videntia parum
indulit. Ad cum meogni fierent conuersus, non
placit modo, sed etiam nobilitate, Bontifex que-

Bontifex ne-
cili conuictu[m] nunc exprimit nobilit[er] ad Christi fi-
conuersio[n]em auctus, ingenti rei Christiane bono. La-
di Christi quaygianus sic erat. Bontifex primarij cau-
foris profectus Kauerio conuictus, ad ultimum cunctis ratio-
nibus, sine lege inspiratur. Numine, mardu-
ceritati dedit. Ergo omnium, praterquam obla-
to deuinitus vegetabil oblitus propalam in medio
foro, marinum hominum frequenter procurabit
in genere: & minor oculisque ad coquum tendes
oblitus lacrymis, quanta maxima potest uox sua
clamat

clamat: En tibi, HESV Christe, aeterno Filii misericordia
 tenet. Dei potum me deo dabisque & quod fe-
 store concipi, libera uite profitor, tu mortali quem
 ultro vocasti, ut responde uenientem. Inde eorum
 furam Japanum multitudinem multidis omnis
 circumpossans, adiecit: Vos uero duxi vos que
 regere, ubi natus & ignoravatis ipsi, et velatis ab
 aliis, quos suos habebitis, ut ignorauis, quoniam
 totius populi uariliani pro veris, quae non
 vera esse intelligo. Itac Pontifex Clarissimus
 confessio nre animos manu indigenarum,
 plurimis que exemplis fuit Christiana religiosis
 amplificanda. Satiris cooptat, haec uerum ipsum
 Iustinianus domitiori liquido confirmasse, uno
 die, et uellet amplius quingentos Japanos baptista
 baptismo abs se capiat posse. Ceterum quid
 in illo ardore animi uix credas, rem prudentius prudenter
 quam uulnus exercitus est, omnique opere, opere
 sagore cunctis, ne quid terroris, ne quid cupidi fici-
 ret, quid promptum Pontificum furorem inspi-
 garet. Pontifex quippe Christiana rei infernos
 iam pridem in Faustium citaque fanaticos
 ira stimulabat. Itaque jam prius raudebant,
 ut quanto se perditum hoc uellent, magis à
 Francisco uim pecunia petebant, mercedem multa
 ea religiosis, ne gratias perirent. Quod Pontifex Pontificum con-
 constitutum eò spectabat, ut nota in vulgaris Chri-
 stiani sacerdotis inopia nullum de cibis sanitati
 ter detrahatur fama, tantum erat apud Japanos Pugnatos
 probrum ejus. Ceterum nihil ad hunc pro probrum ejus
 spectat. Saluaria & aduersus egrediem explorata
 fuisse ueritatem: sed insuper eis cognidem, uelut
 aspera aqua flagrando ignea, uelmentaria in
 flammat

fummat. Itaque hunc Bonifacij, unusq[ue] in
 per. & unitati nrae in omnes se h[ab]eret partis.
 Cum nichil sit ex sententia sucedere, ultima
 experitur. Jam ipse cum Tranisio super id
 gressi, & certamere uicti dire fecerant, ut uia
 illo tempore non uiderent; jam absentis nomen
 suis & criminibus cognicquam obtinuerant.
 ium fugit ex lectori his propuls de mortuus
 erant. Iudicia suam in animis cimis auto
 ritatem exaltasse concordes, scilicet iis in
 rabiem versa insaniis ac furor exponunt.
 Ac prima Haerovi probat ac multo distat
 uenire, pridem carcer, egestas, p[ro]p[ri]a omnia
 mortaliu[m], humana[n]um daunum vorato[m],
 per turbidum appetentes. Deinde in ipsu[m]
 unitateq[ue] eis iurare minas ponunt intonante,
 nisi in lepto deriferent. Infensaque illorum ira
 rabiesque ad bonum regis, ad uasilia agita
 rent Tranisii Lusitanos rages, per tumultu[m]
 ex composito excitatum, in foro interficiendi.
 Nec fulgebant haec Tranisium Lusitanosque.
 Sedille maximus. Nei dominus duobus quod
 hopes minorabantur; id modo ruerunt, ne impo
 nibile praesertim ad eas amori initaret.
 hi uero Regis praratis tobi, inane ueramu[m]
 honorem minor & insister coquen
 tam. Ergo Bonifacij prosequam uis non pro
 cedit, alio consilia uerbunt.

Bonifacij doctissimum, certamine
 eorum Regis inito, vincit

Caput XIII.

Bonifacij erat filius donus nomine unus inter
 omnes doctissimi fuisse maxime induitus: equipe
 XXI. ipso auctor in celeberrimo Papenico Gymnasio
 celebraverat